

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

VÅR REFERANSE
11/10112

DERES REFERANSE
15/3086

DATO
31.03.2016

Uvektet kapitalandel

1. Bakgrunn

Det vises til Finansdepartementets brev av 9. desember 2015, hvor Finanstilsynet bes om å utarbeide forslag til høringsnotat og forskriftsregler om uvektet kapitalandel. Departementet ber tilsynet om en vurdering av hvilke nivåer som er hensiktsmessige for norske institusjoner, herunder ev. differensiering mellom disse, gitt at et uvektet kapitalkrav innføres uten at det erstatter andre kapitalkrav.

2. Finanstilsynets vurdering

I brev til Finansdepartementet av 26. juni 2015 vurderte Finanstilsynet et eventuelt krav til uvektet kapitalandel. Finanstilsynet konkluderte med at innføringsplanen i CRR/CRD IV bør følges, og at uvektet kapitalandel følges opp i pilar 2-vurderingene av foretakene fram til 2018.

EU-kommisjonen skal innen 31. desember 2016 sende forslag til nytt regelverk om uvektet kapitalandel til Europaparlamentet og Rådet som skal gjelde fra 2018. Kommisjonen skal basere sitt forslag på et råd fra EBA, som etter planen skal foreligge i juli 2016. Med gjennomføring av høring og bearbeidelse av eventuelle høringsuttalelser, antar Finanstilsynet at et nytt regelverk i Norge tidligst kan tre i kraft kort tid før Kommisjonen skal fremlegge endelig forslag til nytt regelverk. Finanstilsynet legger til grunn at Kommisjonens forslag vil klargjøre handlingsrommet for nasjonale tilsynsmyndigheter.

Videre skal Kommisjonen utarbeide en rapport om hensiktsmessig regulering av kapitaldekning for verdipapirforetak til Europaparlamentet og Rådet innen 31. desember 2016. Det er derfor usikkert om, og i så fall hvordan, regler for uvektet kapitalandel vil innføres for verdipapirforetak.

Finanstilsynet legger stor vekt på at norske finansforetak skal ha en god uvektet kapitaldekning, og tall for uvektet kapitaldekning er viktig for å synliggjøre bankenes soliditet og bedre sammenligningsgrunnlaget. Dette behovet dekkes imidlertid godt av den felles europeiske rapporteringen av uvektet kapitaldekning og krav til offentliggjøring.

Finanstilsynet vil derfor gjenta sin anbefaling om å avvente innføring av krav til uvektet kapitalandel til EU-regelverket er klart.

3. Finanstilsynets utkast til høringsnotat

Finanstilsynet har i tråd med departementets anmodning utarbeidet et forslag til regler for uvektet kapitalandel. Det vises til vedlagte utkast til høringsnotat.

Finanstilsynet legger i soliditetsvurderingene generelt stor vekt på kapital med den høyeste tapsabsorberende evne, som er ren kjernekapital. Selv om soliditetshensyn kan tilsi at et nasjonalt krav til uvektet kapitalandel skal oppfylles med ren kjernekapital (telleren), er det likevel en fordel om et nasjonalt krav baseres på den felles definisjon av uvektet kapitalandel som rapporteres av foretak i EØS. I Finanstilsynets utkast til høringsnotat er det derfor lagt opp til at kapitalmålet skal bestå av kjernekapital og at eksponeringsmålet skal følge definisjonen i EU-regelverket slik det foreligger per i dag.

Uvektet kjernekapitalandel i norske banker samlet var 7,1 prosent ved utgangen av 2015. Videre må det forventes at tilbakeholdte overskudd vil bidra til en ytterligere økning av uvektet kjernekapitalandel i løpet av 2016. Dersom det skal fastsettes et minstekrav til uvektet kapitalandel, mener Finanstilsynet at dette bør settes til et nivå som ikke ligger for langt under nivået i norske finanskonsern og banker ved utgangen av 2015. Samtidig bør ikke kravet settes høyere enn at det fortsatt er det risikovektede kapitalkravet som faktisk blir bindende på høyeste konsolideringsnivå for de aller fleste foretakene. På denne bakgrunn foreslår Finanstilsynet i høringsnotatet et minstekrav på 6 prosent for banker og bankkonsern, samt for finanskonsern med unntak av forsikringsdominerte finanskonsern. Dette kravet foreslås også å gjelde for øvrige foretak med unntak av kredittforetak. Finanstilsynet foreslår at nivået for kredittforetakene bør settes til 3 prosent. Finansieringsforetak og verdipapirforetak er ikke spesielt nevnt i oppdraget fra departementet, men Finanstilsynet har likevel lagt til grunn at disse skal inngå i vurderingene. Det foreslås et krav til uvektet kjernekapitalandel på 6 prosent også for disse.

Når det gjelder konsekvenser ved brudd på kravet til uvektet kapitalandel, foreslås det i høringsnotatet at foretak som ikke etterlever de fastsatte nivåene, innen 5 virkedager skal sende inn en kapitalplan for nødvendig økning av uvektet kjernekapitalandel.

Finanstilsynet gjør oppmerksom på at i forskriftsutkastet legges definisjonen av uvektet kapitalandel i kommisjonsforordning (EU) 2015/62 til grunn. Finanstilsynets forslag er basert på at aktuelle forordninger er oversatt til norsk av UD, uavhengig av at formell gjennomføring i norsk rett forutsetter at forordningene er tatt inn i EØS avtalen.

For Finanstilsynet

Morten Baltzersen
finansstilsynsdirektør

Ann Viljugrein
fung. direktør for bank- og forsikringstilsyn

Vedlegg: Utkast til høringsnotat og forskriftsforslag